

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Škola: Základní škola a mateřská škola Drnholec, okres Břeclav, příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. Hana Vlková

Platnost dokumentu: od 18. 01. 2024

Školní vzdělávací program byl projednán školskou radou dne 18. 01. 2024 a zapsán

pod č. j. ZŠD-24/2024

razítko školy

Mgr. Hana Vlková

Obsah

1. Identifikační údaje o škole	str. 2
2. Charakter a umístění ŠD	str. 3
3. Délka vzdělávání	str. 3
4. Velikost a vnitřní organizace zařízení	str. 4
5. Formy vzdělávání	str. 4
6. Obsah vzdělávání a kompetence	str. 4
7. Podmínky přihlašování a odhlašování žáků	str. 5
8. Materiální, ekonomické a personální podmínky	str. 6
9. Podmínky pro žáky se SVP	str. 7
10. Podmínky zajištění BOZ	str. 7

1. Identifikační údaje o škole

1.1 Základní údaje o škole

Název:	Základní škola a mateřská škola Drnholec, okres Břeclav, příspěvková organizace
Adresa:	Svatoplukova 277/2, 691 83 Drnholec
Telefon:	ZŠ 519 519 281, ŠD 727 941 717
IČO:	70282790
Zřizovatel:	Městys Drnholec, Kostelní 368, 691 83 Drnholec
Ředitelka:	Mgr. Hana Vlková
E-mailová adresa:	hana.vlkova@zsamsdrnholec.cz
Web:	http://zsamsdrnholec.cz , http://drbnik.cz

2. Charakter a hlavní cíle školní družiny

2.1 Školní družina

Školní družina zabezpečuje žákům prvního stupně, především žákům přípravné třídy a žákům 1. až 3. třídy, náplň volného času odpoledne před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit (na plnění ŠVP ŠD se podílí také DDM Mikulov na základě dohody o spolupráci). Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností a zábavou. Vychovatelé v ŠD působí na děti v době zvýšené únavy z vyučování. V této době se projevuje zvýšená potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování, podporuje se tak zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte. Školní družinu navštěvují i děti se speciálními potřebami (ADHD, hyperaktivní, PAS...), u kterých se vychovatelé se snaží o individuální přístup a o začlenění do kolektivu. Školní družina posiluje u dětí kladné emoce, děti se učí projevovat se v kolektivu, rozvíjí samostatnost, učí se hrdomosti.

Hraním her ve školní družině dítě si uvědomuje, že hraje nějakou roli, hraje ji podle daných pravidel, hra nemusí být přiměřená věku a schopnostem dítěte. Důležité je opakování her. Rozvíjí tělesnou zdatnost, fantazii, obratnost, podporuje soustředění.

Školní družina umožňuje dětem přípravu na vyučování. Dítě může v ŠD psát domácí úkoly po domluvě se zákonnými zástupci.

Úplata za školní družinu slouží např. k nákupu pomůcek a her a je splatná ve dvou termínech (od září do prosince a leden až červen) dle směrnice Stanovení výše úplaty ve školní družině.

2.2. Cíle ŠVP školní družiny

- vedení dětí k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- rozvoj osobnosti člověka
- získání všeobecného vzdělání a přehledu
- pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod, úmluva o právech dítěte, každý má svá práva, ale i povinnosti
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národní, kulturní, jazykové a náboženské skupině
- pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů
- poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a ochraně zdraví
- podněcování k poznání a rozvíjení vlastních schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňování jich spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Cílem je vytvořit zdravou osobnost, odolnou vůči negativním vlivům, připravenou pro život ve stávající společnosti. Prostřednictvím volnočasových aktivit vybavit jedince žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

3. Délka vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu 10 měsíců daného školního roku. Provoz školní družiny stanovuje Vnitřní řád školní družiny.

4. Velikost a vnitřní organizace zařízení

Školní družina je součástí základní školy a nachází se v prvním patře budově školy. Tvoří ji čtyři oddělení. Od školního roku 2023/24 je kapacita školní družiny 100 dětí. Dvě oddělení mají kapacitu 30 dětí, jedno oddělení má kapacitu 25 dětí a další oddělení je pro 15 dětí. Školní družina poskytuje svou činnost každodenně, a to v závislosti na rozvrhu základní školy pro příslušný školní rok.

5. Formy vzdělávání

- **příležitostná činnost** – zapojení dětí do akcí školy např. vánoční akademie a jarmark, besídky pro důchodce
- **pravidelná činnost** – činnost zájmových kroužků s přihlášenými účastníky a také každodenní činnosti zaměřené výtvarně, hudebně, tělovýchovně, pracovní atd.
- **spontánní činnosti** – jsou zahrnuty do denního režimu ŠD
- **činnosti v prostorách ŠD** (stolní hry, stavebnice, nabídka výtvarných aktivit, ...)
- **činnosti na školním hřišti** a na dětském hřišti (volné hry dětí, možnost sportovního vyžití – pohyb na prolézadlech, šplhadlech, hry na hřišti, míčové hry v prostorách školního hřiště)
- **činnosti na vycházkách do okolí** (k rybníku, do lesa, do polí, k řece – sportovní a volné aktivity)

6. Obsah vzdělávání

Navazuje na Školní vzdělávací program a vychází z něj.

1. **Místo, kde žijeme** – poznání nejbližšího okolí, život v rodině, ve škole, ve společnosti, vycházky do okolí, orientace v terénu, návštěva významných míst v regionu a seznamování s lidovými zvyky. Besedy o našem městě a okolí. Dopravní výchova – bezpečnost na cestě do školy a vycházkách. (Kompetence činnostní a občanské).
2. **Lidé kolem nás** – osvojení vhodného chování a vystupování, slušná mluva a základy společenského chování na různých místech a daných situacích besedy a scénky. Předcházení šikaně. (Kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální).
3. **Lidé a čas** – budování správného režimu dne a jeho dodržování, učit děti s časem nakládat a vážit si ho, využití volnočasových aktivit. Besedy, vlastní výroba časových plánů, rozvrhů. (Kompetence k trávení volného času).
4. **Rozmanitost přírody** – pozorování rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody, vycházky a pobyty v přírodě, studování encyklopedií, výstavky přírodnin, poznatky z cest, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody. (Kompetence k učení).
5. **Člověk a jeho zdraví** – poznání sebe sama, poučení o zdraví, nemoci, prevenci, osobní hygieně, předcházení úrazů, umění ošetřit drobná poranění. Besedy k první pomoci, vycházky do přírody, dodržování pitného režimu. (Kompetence komunikativní, občanské, sociální a interpersonální).

Prostřednictvím volnočasových aktivit posilujeme a rozvíjíme tyto kompetence:

Kompetence k učení

Žák se učí využívat získané poznatky, hledá souvislosti, posuzuje výsledky, dokáže vyhledat potřebné informace a dokončuje započatou práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák se učí chápat a rozlišovat problémy, navrhuje způsoby řešení problému a přemýšlí o příčinách. Učí se rozlišovat, co je správné a chybné. Učí se zodpovědnosti a vytrvalosti.

Komunikativní kompetence

Žák dokáže bez problémů komunikovat se svými kamarády i dospělými lidmi, zapojovat se do besed a vyjadřovat své názory. Bude správně formulovat věty a rozšiřovat slovní zásobu. Žák komunikuje slušně a dává prostor k vyjádření také ostatním.

Kompetence sociální

Žák dokáže rozeznat vhodné a nevhodné chování a správně reagovat. V kolektivu se chová dle stanovených pravidel, dokáže být tolerantní k druhým a respektuje je. Dokáže přistoupit na kompromis, ovládat svoje chování a pracovat v týmu. Pomáhá vytvářet příjemné prostředí a kamarádské vztahy. Dokáže přijmout a plnit zadaný úkol.

Kompetence občanské

Žák si uvědomuje svá práva i povinnosti. Rozezná nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit. Umí se chovat zodpovědně v mimořádných situacích, chrání zdraví své i druhých. Respektuje sociální a kulturní prostředí, váží si tradic a kulturního dědictví, podílí se na udržování životního prostředí.

Pracovní kompetence

Žák dodržuje vymezená pravidla a zásady bezpečnosti při všech činnostech. Dokáže pracovat samostatně a má smysl pro povinnost. Dokáže si zorganizovat postup práce a práci dokončit.

Digitální kompetence

Žák dodržuje pravidla a zásady práce s digitálními technologiemi, se kterými může přijít do kontaktu při hře, učení. Žák chrání osobní údaje a při výskytu rizikového chování informuje dospělou osobu a řekne si o pomoc.

7. Podmínky přihlašování a odhlašování žáků

- Do školní družiny se mohou přihlásit žáci 1. stupně základní školy a žáci přípravné třídy na základě vyplněného zápisního lístku zákonnými zástupci.
- Předávání informací zákonným zástupcům, přihlašování a odhlašování žáků do ŠD zajišťuje vychovatelka příslušného oddělení prostřednictvím deníčků, telefonicky nebo osobně.
- Družina organizuje zájmové vzdělávání pro žáky přihlášené k pravidelné docházce.
- V rámci stanovených pravidel v daném termínu zaplatit úplaty za vzdělávání v ŠD.
- Odchod žáků z družiny se řídí požadavky zákonných zástupců, vymezenými na zápisním lístku. Aktuální změna nebo nepřítomnost je doložena písemnou formou v deníčku.
- Zákonný zástupce dítěte může písemně požádat o ukončení vzdělávání v ŠD.

- Pobyt žáků a vzájemné předávání mezi jednotlivými odděleními jsou organizačně zajištěny.
- Družina nezodpovídá za bezpečnost žáka v případě jeho samovolného odchodu bez písemného sdělení zákonných zástupců nebo bez vědomí vychovatelů.
- Školní družina dodržuje Vnitřní řád školní družiny.

8. Materiální, ekonomické a personální podmínky

8. 1. Prostorové a materiální

Školní družina využívá pro svou činnost prostorné místnosti. Oddělení ŠD I. a ŠD II. jsou v místnostech, které slouží výhradně pro účely ŠD. Oddělení ŠD III. se nachází v místnosti přípravné třídy a oddělení ŠD IV. je po vyučování provozována v místnosti, kde se nachází kmenová třída. Vybavení oddělení odpovídá činnostem a aktivitám ŠD – herní prostor, stoly pro skupinovou práci k herním aktivitám, odpočinkový kout k relaxaci. K zájmovým činnostem jsou k dispozici učebna keramiky a výtvarné výchovy, k pohybovým aktivitám tělocvičny a venkovní školní hřiště. ŠD využívá i prostor dětského hřiště. Vybavení a materiální podmínky ŠD jsou vyhovující. Školní družina je vybavena hrami (stolní, interaktivní apod.), hračkami (pro dívky i chlapce), stavebnicemi, výtvarnými potřebami i pomůckami. Hry, pomůcky i prostředí družiny je pravidelně obnovováno podle finančních možností. K dispozici je i počítačová místnost v těsné blízkosti. Počítače jsou připojeny na internet, jsou vybaveny výukovými programy.

8. 2. Ekonomické

Úplata za zájmové vzdělávání ve ŠD je přesně stanovena ve směrnici Stanovení výše úplaty ve školní družině. Od 1. 1. 2024 určuje výši úplaty zřizovatel.

8. 3. Personální

Činnost školní družiny zajišťují pedagogičtí pracovníci, vychovatelky, z nichž dvě jsou plně kvalifikované. V případě, že je dítěti přiřazen asistent pedagoga přesahující dobu pomoci i do školní družiny, přechází s ním asistent i sem. Všichni jsou iniciátory a průvodci dítěte při činnostech, které motivují, navozují, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí. Rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků. Posílit zdravé sebevědomí, schopnost být sám sebou, umět žít v sociální skupině i v multikulturní společnosti, vytvořit základy pro celoživotní učení a osvojit si základní lidské a etické hodnoty.

8. 4. Provoz ŠD

1. Provozní doba ve ŠD je v pracovní dny od 11.15 do 16.00 hodin.
2. Vychovatelé ŠD zajišťují klid při přesunech na chodbách v době výuky II. stupně.
3. V průběhu měsíce září odvádějí dojíždějící žáky přípravné třídy a 1. tříd na autobus a zajišťují dohled do příjezdu autobusu.
4. Odvádí žáky do šaten před odjezdem autobusu v 13.25 hodin.
5. Vychovatelé spolupracují s vedoucími kroužků, do kterých děti pouštějí z ŠD. Každý vedoucí kroužku předkládá vychovatelům seznam dětí a čas vyzvedávání a příchodu zpět do ŠD.

9. Podmínky pro žáky se SVP

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracují vychovatelé ŠD se školou – výchovným poradcem, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Jsou seznámeni se závěry doporučení vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci u dětí se zdravotním znevýhodněním. Je zohledněno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

10. Podmínky zajištění BOZ

- Vhodná struktura činností a skladba zaměstnání – vychovatelé vybírají věkově přiměřenou činnost, při které nemůže dojít ke zranění dítěte.
- Zdravé prostředí – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých, v platném znění (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů).
- Bezpečné pomůcky – vychovatelé dbají na používání věkově přiměřených pomůcek.
- Ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelé eliminují možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádají k dodržování bezpečnosti.
- Označení nebezpečných předmětů – vychovatelé seznámí žáky s řady využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, tělocvična, školní hřiště, počítačová učebna, cvičná kuchyně apod.
- Bezpečnost silničního provozu – mimo budovy ZŠ a ŠD zodpovídají vychovatelé za 25 dětí. Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno. Pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 25, je pověřena doprovodem dětí další osoba.
- Dostupnost prostředků první pomoci – školní družina má k dispozici lékárničku PP umístěnou ve sborovně.